

Aktivnost Stručnog udruženja

1. SAVJETOVANJE O SUZBIJANJU ZARAZNE VODENE BOLESTI ŠARANA

Na inicijativu prof. dr. I. Tomašeca sa Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, održano je dne 29. I. o. g. savjetovanje o suzbijanju zarazne vodene bolesti šarana. Savjetovanju su prisustvovali pored organizatora, još i slijedeći ribarski stručnjaci:

1. Dr. Nikola Huđber, Veterinarska uprava, Zagreb,
2. Prof. dr. Marko Radojčević, Veterinarski fakultet, Beograd,
3. Dr. Branka Jovanović, Veterinarski fakultet, Beograd,
4. Dr. Stjepan Matuka, Veterinarski fakultet, Sarajevo,
5. Dr. Feja Frank, Veterinarski fakultet, Sarajevo,
6. Dr. Neška Snój, Veterinarski odelik FAGU, Ljubljana,
7. Ing. Stojadin Živojnov, Stručno udruženje, Beograd,
8. Ing. Zlatko Livojević, Institut za slatkovodno ribarstvo, Zagreb,
9. Ing. Ivo Sabioncello, Institut za slatkovodno ribarstvo, Zagreb,
10. Prof. Sibila Marko, Institut za slatkovodno ribarstvo, Zagreb,
11. Ing. Ida Mihajlović, Stanica za ribarstvo, Beograd,
12. Ing. Stevo Belosavić, Stanica za ribarstvo APV, Novi Sad,
13. Ljubomir Vujačić, Stručno udruženje, Beograd,
14. Branko Besednik, Uprava za ribarstvo, Zagreb,
15. Ing. Danilo Vesel, Uprava gojitvenih lovišć LRS, Ljubljana,
16. Krešimir Pažur, Savez SRD, Zagreb,
17. Ing. Nikola Fijan, »Koop-export«, Zagreb
18. Dr. Antun Vojta, Zadružni stočarski savez, Osijek,
19. Slavko Petričević, Veterinarski zavod, Vinkovci,
20. Dragan Stanojević, Stanica za ribarstvo APV, Novi Sad,
21. Ing. Cvjetan Bojčić, Ribnjačarstvo Poljana,
22. Matija Peić, Ribnjačarstvo Poljana,
23. Ing. Zvonko Flojhar, Ribnjačarstvo Zdenčina,
24. Ing. Boris Ržaničanin, Ribnjačarstvo, Zdenčina,
25. Antun Turk, Ribnjačarstvo Zdenčina,
26. Josip Malnar, Ribnjačarstvo Končanica,
27. Artur Burda, Ribnjačarstvo Bardača, Srbac,
28. Ing. Jovan Mitrović, Ribarsko gazdinstvo, Beograd,
29. Ing. Zenovij Kindij, Ribnjačarstvo Sanićani, Prijedor
30. Dane Petroković, Ribarsko gazdinstvo, Bezdán,
31. Mihajlo Ristić, Preduzeće »Šaran«, Novi Sad,
32. Ing. Bogomir Miletić, Preduzeće »Šaran«, Novi Sad,
33. Đuro Grubor, Kotarska stanica za ribarstvo, Varaždin,
34. Stjepan Buhin, Rasadnik »Šaulovec«, Varaždin-breg,
35. Ing. Ilonka Grašić, Polj. dobro »Jelas Polje«, Brodski Stupnik,
36. Ing. Božidar Erceg, Polj. dobro »Jelas Polje«, Brodski Stupnik,
37. Mirko Vegh, Ribnjačarstvo Jastrebarsko,
38. Tomislav Vulić, M. I. »Sljeme«, Jastrebarsko,
39. Stjepan Eskulić, Poljoprivredno dobro, Virovitica,
40. Josip Marjanović, Poljoprivredna stanica, Sisak,
41. Ing. Adolf Mocnaj, Ribnjačarstvo Grudnjak,
42. Ing. Branko Pišćević, Ribarsko gazdinstvo »Ečka«,
43. Dragan Kovačević, Ribarsko gazdinstvo »Ečka«, Zrenjanin,
44. Ivan Novotny, Ribnjačarstvo Našice,
45. Ivan Drobina, Ribnjačarstvo Zdenčina,
46. Vlado Majder, »Kornat-eksport«, Zagreb, i
47. Georgij Skorobogač, Ribarsko gazdinstvo, Beograd.

Savjetovanju je predsjedavao Ing. Cvjetan Bojčić, rukovodilac Sekcije za ribnjačarstvo.

Dnevni red savjetovanja bio je slijedeći:

1. Uvodna riječ — prof. dr. Ivo Tomašec,
2. Novije sa područja zarazne vodene bolesti šarana — Dr. Nikola Fijan, ml.
3. O utjecaju premještanja šarana na nastajanje zarazne vodene bolesti — prof. dr. I. Tomašec i Ing. N. Fijan, st.
4. Značenje vitamina i mikroelemenata za razvoj zdravih šarana i za razvoj bolesti:
 - a) Podaci iz literature — Ing. Đogić-Habeković i Dr. N. Fijan,
 - b) Neki rezultati naših istraživanja — Prof. dr. I. Tomašec,
5. Suzbijanje zarazne vodene bolesti šarana, na našim ribnjačarstvima — Prof. dr. I. Tomašec, dr. Branka Jovanović i dr. N. Fijan.
6. Suzbijanje zarazne vodene bolesti na ribarskom gazdinstvu »Ečka« — dr. Branka Jovanović.
7. Izvještaj o radu Veterinarskog fakulteta u Beogradu, na tom polju — prof. dr. M. Radojčević, i
8. Rasprava o planu rada za 1960. godinu.

Prof. dr. Ivo Tomašec istakao je u uvodnoj riječi veličinu problema, koji predstavlja ta bolest za naša ribnjačarstva i podvukao, da će u pripremljenim referatima biti izloženo današnje stanje i naučna dostignuća na tom polju, kao i mjere, koje mogu u znatnoj mjeri suzbiti djelovanje te bolesti.

Prof. dr. Marko Radojčević izvjestio je o radu Veterinarskog fakulteta u Beogradu na ispitivanju djelovanja i nekih svojstava kloramfenikala. Ovaj antibiotik ima vrlo širok spektar djelovanja, pa djeluje na vodene bakterije roda *Pseudomonas*, a i neke druge.

Kod liječenja kloramfenikolom u uslovima prakse važno je poznavati svojstva tog lijeka. U tu je svrhu ispitivana otopina kloramfenikola, izvrnuta različitim utjecajima. Pokazalo se je, da temperatura ne djeluje štetno na aktivnost kloramfenikola, iako je poznato, da mnogi antibiotici na povišenoj temperaturi postaju neaktivni. Kloramfenikol zadržava punu aktivnost čak i nakon zagrijavanja na temperaturu od preko 100⁰ C. U daljem će se radu nastaviti ta istraživanja, a osim utjecaja temperature ispitivat će se i utjecaj drugih faktora, kao na pr. utjecaj sunca. Istraživano je kako se u šaranskom organizmu nakon intraperitonealne aplikacije širi kloramfenikol. Ta su ispitivanja vršena pomoću antibiograma. Određivana je količina i aktivnost antibiotika u raznim organima šarana, nakon različitih vremenskih intervala poslije aplikacije. Nisu utvrđene neke zakonitosti u širenju kloramfenikola po organizmu. Dapače, bilo je slučajeva, da se kloramfenikol u trbušnoj šupljini nije mogao dokazati već nekoliko minuta nakon aplikacije. Moguće je, da takav nalaz predstavlja nedostatak upotrebljene tehnike rada. Zbog toga će se daljnji rad morati providiti preciznijim metodama, i to naročito kemijskom. Svakako je zanimljivo, da se penicilin na-

kon aplikacije može lijepo dokazati antibiogramom, dok to kod kloramfenikola nije uvijek slučaj. U osvrtu na referat, dr. N. Fijan iznosi, da će stvarno trebati misliti na skoriju pojavu otpornosti uzročnika prema upotrebljavanom antibiotiku. Sigurno je, da masovna upotreba kloramfenikola može izazvati pojavu rezistentnih sojeva uzročnika.

Sve ostale referate donosimo u ovom broju u cijelosti.

U diskusiji je u potpunosti prikazano današnje stanje te bolesti, iznijeta su neka iskustva naših praktičara i istaknuti neki problemi, koje bi još trebalo obraditi. Konstatirano je, da je na tom polju kod nas premalo rađeno, iako imamo dosta stručnjaka, koji bi trebali da rade u timovima.

Na kraju je prodiskutovan program rada na suzbijanju te bolesti u 1960. godini.

2. SJEDNICA IZVRŠNOG ODBORA

Sjednica Izvršnog odbora održana je dne 6. II. 1960. u Beogradu. Prisustvovali su slijedeći članovi: Tićak Adalbert, Radonić Brana, Bojčić Ing. Cvjetan, Štefanović Žika, Svetina Miran, Livojević Ing. Zlatko i Aganović Ing. Mahmud. Opravdali su izostanak: Apostolski Kiro i Drecun Ing. Đorđije. Po red članova I. O., sjednici su prisustvovali Anton Josip, direktor ribnjačarstva »Našice« i Volk Ing. Slavko, direktor ribogojilišta u Kobaridu.

Dnevni red sjednice bio je:

1. Izvještaj o korištenju sredstava fonda za unapređenje poljoprivrede u 1959. godini i plan korištenja za 1960. godinu,
2. Devizna sredstva za uvoz reproduktionog materijala i opreme, i
3. Razno.

Prije prelaska na dnevni red, predsjednik Izvršnog odbora drug Tićak, izvjestio je o izvršenju zaključaka prethodne sjednice.

Nakon toga je sekretar Udruženja, drug Živojinov Ing. Stojadin, podnio izvještaj po prvoj točki dnevnog reda. Za proizvodne ogleda utrošeno je u 1959. godini Din 9,658.000.—, za suzbijanje zarazne vodene bolesti šarana Din 3,996.400.— i za uzdizanje kadrova Din 5,000.000.—.

Nakon diskusije po ovom izvještaju donijeti su slijedeći zaključci:

1. Rezultati, postignuti na proizvodnim ogledima u ribnjačarstvu, pokazali su i potvrdili, da u ribnjačarstvu postoje realne mogućnosti za daleko veće prinose, nego što se do danas postižu.

2. Ogledi izvršeni na planu suzbijanja ZVBŠ, pokazali su, da se, uz odgovarajuće ribarsko-tehničke mjere i cijepljenje, postiže znatno manji procent uginuća.

3. Prva faza ogleda na otvorenim vodama već je dala povoljne rezultate — pokazatelje i nema sumnje, da će konačni rezultati dati našoj praksi putokaz u radu na otvorenim vodama.

4. Na planu uzdizanja kadrova, potrebno je unijeti više sistema kod održavanja kurseva za sticanje kvalifikacija. Najzgodnije i najjeftinije bi bilo da se oforme u tom cilju izvjesni centri i to:

— kursni centar u Kobaridu osposobiti, da kuristi nakon završetka dobiju potpunu kvalifikaciju za rad na salmonidnim vodama. Obzirom da će na tim kursevima biti slušalaca i iz drugih republika, potrebno je voditi računa, da se na samom centru organizuje i polaganje materinjeg jezika, kako ne bi slušaoci to morali naknadno polagati;

— za otvorene vode treba izvidjeti mogućnost otvorenja jednog kursnog centra u Apatinu;

— zadužuje se drug Livojević, da u zajednici sa proizvođačima prodiskutuje pitanje oformljenja jednog centra za sticanje kvalifikacija za radnike u ribnjačarstvu;

— poraditi na tome, da se na srednoj poljoprivrednoj školi u Futogu uvede nastava ribarstva;

5. Komisija za naučni rad i kadrove je dužna da pregleda sva djela za čije štampanje su angažovana sredstva iz fonda za unapređenje poljoprivrede, kako se ne bi štampalo nešto nepotrebno.

7. Sve stručne izvještaje po postavljenim oglecima i uzdizanju kadrova štampati sa godišnjim izvještajem o radu Udruženja u 1959. godini.

Za 1960. godinu zaključeno je, da se sredstva angažuju:

1. Za nastavljanje proizvodnih oglada za postizanje visokih prinosa u ribnjačarstvu, i

2. Za uzdizanje kadrova.

Kroz diskusiju pretresani su svi podnijeti programi, pa je zaključeno, da se sredstva u 1960. godini raspodjele ovako:

1. Da se angažuju sredstva za nastavlanje započetih oglada u 1959. godini, a koji se nastavljaju i u 1960. godini	Din	2,061.000
2. Za nastavlanje oglada za postizanje visokih prinosa u ribnjačarstvu	Din	6,000.000
3. Za organizovanje akcije suzbijanja ZVBS	Din	7,000.000
4. Ispitivanje plavnih područja Dunava i Drave	Din	4,000.000
5. Uzdizanje kadrova u slatkovodnom ribarstvu	Din	2,000.000
6. Za sve programe iz NR Slovenije		2,000.000

UKUPNO: Din 23,061.000

Sekretar je, nadalje izvjestio o utrošku deviznih sredstava za nabavku reproduktionog materijala i opreme iz uvoza. Sva sredstva dodijeljena za te svrhe u iznosu od Din 20,000.000.— utrošena su,

a za 1960. god, odobrenu su sredstva u iznosu od 60,000.000.— deviznih dinara. Poslije diskusije donijet je slijedeći zaključak:

1. Stanje snabdjevanja materijalom za reprodukciju je znatno poboljšano, jer se do materijala i opreme može doći.

2. Devizna sredstva za 1960. godinu ne doznačivati nikom, dok se ne osnuje naše Poslovno udruženje, koje će dalje posao oko uvoza obavljati.

Pod točkom »Razno« pretresano je pitanje osnivanja Poslovnog udruženja, podnijeti izvještaj o izvozu ribe u 1959. godini, pokrenuto pitanje izrade perspektivnih programa, otpisana nenaplativa članarina i izvješteno o davanju regresa za ribarski materijal, pa su po svim ovim pitanjima donijeti odgovarajući zaključci.

3. SASTANAK SEKCIJE ZA RIBNJAČARSTVO

Ova sekcija održala je sastanak dne 8. i 9. II. 1960. godine na Stražilovu. Sastanku su prisustvovali: Tićak Adalbert, predsjednik Stručnog udruženja, Bojčić Ing. Cvjetan, Peić Matija i Lipušić Alojz od ribnjačarstva Poljana, Radonić Brana, Ristić Mihajlo, Milenković, Ilkin i Marinković od preduzeća »Šaran« — Novi Sad, Ing. Đenadić, Ing. Belosavić, Ing. Feuz, Pujin i Stanojević od Stanice za ribarstvo APV, Ing. Mitrović, Stejić i Skorobogač od ribarskog gazdinstva Beograd, Burda Artur i Ing. Anđelić od P. D. »Motajica«, Anton Josip od ribnjačarstva »Našice«, Ing. Flojhar, Turk i Drobina od ribnjačarstva »Zdenčina«, Kovačević i Salajić od ribarskog gazdinstva »Ečka«, Ing. Krajnović i Delić od poduzeća »Ribarstvo« — Osijek, Ing. Jovanović i Korica od ribarskog gazdinstva »Bosut«, Malnar Josip od ribnjačarstva »Končanica«, Petaković od ribarskog gazdinstva »Bezdan«, Ing. Kindij od P. D. Sanićani, Ing. Livojević od Instituta za slatkovodno ribarstvo — Zagreb, Majder Vlado od »Kornat-exporta«, Grujić Milena od Poslovnog saveza za stočarstvo — Sombor, Dr. Fijan od Veterinarskog fakulteta — Zagreb, Dr. Jovanović, prof. dr. Vlatković, dr. Branković od Veterinarskog fakulteta — Beograd, Kolarov Uroš od Saveza sportskih ribolavaca APV, Ing. Đisalov od Sekretarijata za poljoprivredu NRS, Ing. Ranković od Stanice za ribarstvo NRS — Beograd, te sekretari Udruženja Ing. Živojnov i Vujačić.

Dnevni red sastanka bio je slijedeći:

1. Ribnjačarstvo APV — referent Ing. Dragiša Đenadić,
2. Iskustva za nasadivanjem mlađa do 10 dkg — referent Ing. Zvonko Flojhar,
3. Analiza proizvodnje u 1959. god. i saopštavanje rezultata postignutih na proizvodnim oglecima — referent Ing. Cvjetan Bojčić.

Sve održane referate donijet ćemo u slijedećem broju lista u cijelosti.

Nakon vrlo žive diskusije po svim ovim pitanjima izabrana je Komisija za zaključke, u koju su

ušli: Ristić Mihajlo, Đenalić Ing. Dragiša, Bojčić Ing. Cvjetan, Fijan Dr. Nikola, Feuz Ing. Mladen, Živojnov Ing. Stojadin i Vujačić Ljubomir.

Dne 9. II. učesnici sastanka su razgledali ribnjak »Jegrička« u Žablju i poluribnjak sa mrijestilištem za grabljivice »Mrtva Tisa« u Čurugu.

Komisija je predložila slijedeće zaključke:

1. Uvesti jednoobraznu ribnjačku evidenciju na gazdinstvima, radi mogućnosti praćenja i upoređivanja svih gazdinstava. U tu svrhu odrediti komisiju, koja će predložiti na prvom sastanku Sekcije obavezno prihvatanje ovog rješenja. Komisija će prethodno dostaviti na mišljenje predložene obrasce svim organizacijama. Sastav komisije je slijedeći: Ing. Đenadić Dragiša, Ing. Zlatko Livojević, Novotni Ivan iz »Našica« i Vujačić Ljubomir.

2. Sredstva iz fonda za unapređenje poljoprivrede SIV-a angažovati na rješavanju ključnih problema u ribarstvu. Pošto je danas najglavnije unapređenje proizvodnje i povećanje prinosa na ribnjacima, to je potrebno na tom sektoru angažovati što više sredstava u 1960. godini.

3. Povećanje proizvodnje u ribnjačarstvu na prvom mjestu moguće je putem povećanja broja nasadene ribe po jedinici površine. Iz tih razloga preporučuje se povećanje — korištenje i primena u praksi rezultata, dobijenih na proizvodnom ogledu

na »Poljani«, i to kako u pogledu broja nasadene ribe po ha, tako i u pogledu ishrane, đubrenja i ostalih ribarsko-tehničkih mjera.

4. Obzirom da na našim ribnjacima ne postoje svuda izgrađeni svi potrebni objekti (predgrijači, rastilišta, mrijestilišta i dr.), kao i na ostale mjere koje su predviđene perspektivnim programom unapređenja slatkovodnog ribarstva, potrebno je da Udruženje izdejstvuje kod mjerodavnih organa pravovremeno raspisivanje konkursa za slatkovodno ribarstvo, kako bi organizacije došle do potrebnih im sredstava.

5. Naredni sastanak Sekcije za ribnjačarstvo održati u »Našicama« u julu mjesecu 1960. godine. Dnevni red za idući sastanak bio bi:

1. Ribnjačarstvo »Našice« i »Grudnjak«,
2. Ishrana riba:

a) podaci iz strane literature — ref. Ing. Ida Mihajlović,

b) naša iskustva — referent Malnar Josip, i

3. Ribnjačarstvo SSSR-a — referent Emil Kapac.

6. Poraditi na tome, da odgovarajuće naučne institucije u slatkovodnom ribarstvu dođu do potrebnih im sredstava za izgradnju eksperimentalnih objekata, bez kojih je nemoguće vršiti naučna ispitivanja.

Ing. Z. L.

